

Věcná

1474-1
Sazeček Václ.
Lukavec 40
p. Lovosice

STRÁŽ

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník V. — Číslo 23

V Žatci 19. května 1950

Cena 3 Kčs

Reorganisace národních výborů

Naše lidová správa přistupuje v těchto týdnech k dílu velmi závažnému a důležitému: k reorganisaci Místních národních výborů. Tato reorganisace má být provedena během května a června, a od počátku července již mají MNV plnit ten úkol, který jim přiznává a určuje ústava lidově demokratické republiky. Místní národní výbory mají být na území své obce nositely a vykonávatelky státní moci. Jsou orgánem jednořadé státní moci na svém území a vykonávají ji ve všech oborech. Jiným orgánům přísluší výkon moci na území obce jen výjimečně a na základě zákona.

Těmito slovy příslušné vládní nářízení říká, že obec, respektive Místní národní výbor jsou politicko-mocenským orgánem, který na svém obecním území představuje svrchovanou státní moc. Jinými slovy místní národní výbor se stává tím, co má na mysli ústava — t. j. projevem vůle lidu a jejím uskutečňovatelem v lidově demokratickém režimu.

Ze ovšem toto výsostné poslání požaduje, aby v čele MNV na každé vesnici, v každém městečku a v každém městě stáli ti nejlepší z nejlepších, je zřejmo. Stejně tak je nutno, aby to byli oddaní a přesvědčení, rovněž tak nadšení a důslední budovatelé socialistického rádu. Ze nemohou být členy MNV vesničtí boháči, kulaci, nepřátelé socialismu, reakcionáři a lidé včerejška, je na bile dni. Ale stejně tak je jasné a samozřejmé, že k práci v Místním národním výboru jest nutno přivolat všechny lidi dobré, ať už patří ke komunistické straně Československa, nebo ke straně lidové anebo československé straně socialistické; a podobně lidi z řad bezpartyjných — jen když mají lásku k vlasti, kladný pojem k socialistickému budování a

Atomoví útočníci — váleční zločinci!

Epochální vynález použití atomové energie k zvýšení blahobytu lidstva na celé zeměkouli, stal se v rukou imperialistických válečných štváčů triumfem v jejich zločinné politice. Znova se ukázalo, že kapitalismus, dostane-li se mu do rukou nějaký vynález, který by mohl prospět všemu lidstvu, především pomyslí na to, jak by jej použil k ještě většímu hromadnému vraždění. V tom je také rozdíl i mezi Sovětským svazem, který první v historii lidstva použil atomové energie k hlubokému zásahu do uspořádání a využití přírodního bohatství své země. V Sovětském svazu atomová energie obrací toky řek a uvolňuje jejich cestu přes pohoří, ve Spojených státech se vyrábějí pumy, jako jediná argumentace tohoto starého a přezílého světa kapitalismu v jeho zoufalém zápasu s pokrokem a socialismem.

Ale lidstvo, které právě zažilo jednu z největších válečných katastrof v dějinách, nemini, s klidem přihlížet tomuto vražednému hazardu imperialistů s blahem lidstva a s mirem. Na stockholmském zasedání Světového výboru obránců míru byl vytýčen požadavek, v němž se žádá bezpodminečný zákaz atomové zbraně, ustavení přísné mezinárodní kontroly nad prováděním tohoto zákazu a v němž se prohlašuje za válečného zločince každá vláda, která by první použila atomové zbraně proti kterékoliv zemi.

mají na zřeteli v první řadě zájem pracujícího lidu. Patří do MNV zástupci mládeže a to v mře větší než tomu bylo dosud, zástupci masových organizací a zvláště ženy, které — stejně jako mládež — dosud jen v nepařném procentu se na správě obecních záležitostí zúčastnily.

Odtud reorganisace MNV. Dosaďadní staré MNV v nejednom případě nebyly nicím jiným, než starým starostováním, starým navykým obecním byrokratickým zřízením, kde obyčejně vládl jen jeden člověk. V častých případech to byl člověk, který se naprostě do dnešní doby nehodil svým negativním poměrem

ze stockholmského zasedání Světového výboru obránců míru tak zazněl nový a mohutný signál k nástupu mirových sil na celém světě, v jejichž čele kráci Sovětský svaz. Z jeho podnětu probíhá nyní ve všech zemích veliký plebiscit pro mír. Do všech našich obcí, závodů, škol a kanceláří byly rozesány tisíce podpisových archů, na nichž pracující lid z celé republiky svým podpisem potvrdí, že chce s neochvějnou vůlí bojovat po boku Sovětského svazu a všechno pokrovkového lidstva za udržení světového míru.

Tato podpisová akce bude probíhat ve dnech 14.—20. května ve všech místních národních výborech a místních akčních výborech Národní fronty. Dne 21. května vyjdou ve všech obcích dvojice složené z příslušníků siřek NF a budou chodit dům od domu, aby předložily podpisovací arch všem, kteří se do té doby nebudou moci zúčastnit podpisové akce.

Právě letošní oslavy Svátku matek jsme použili k tomu, abychom vysoko vyzvedli nejen svou touhu po světovém míru, ale zároveň abychom vyslovili vřelý dík všem ženám — matkám, které jdou v prvních řadách budovatelů socialismu. V den svého svátku zahajují všechny naše matky manifestačně hlasování za mír, za blaho a lepší budoucnost svých dětí a všech lidí dobré vůle, kteří se znova a ještě těsněji semkli proti zločinným úmyslům válečných štváčů a nepřátele všechno pokoru.

ke všem socialistickým snahám. Byly obce, kde vládli místní boháči, byly obce s vedením reakcionářským, byly MNV, které se oddělily od lidu, byly MNV, které byly ne pomocí, ale překážkou v budování socialismu právě na vesnici. Reorganisace, která se provádí v těchto týdnech, má odstranit, pokud jen možno, všechny chyby a nedostatky. Prostřednictvím a pomocí veřejné kritiky a sebekritiky, otevřenou diskusi má vybrat z občanů vesnice ty nejlepší, bez ohledu na jejich stranickou příslušnost a postavit je v čelo obce. Obec, i ta nejmenší, bude potřebovala mnoho pravých lidí na pravých mísťech.

Sovětský svaz — záruka naší bezpečnosti a míru

Spocity nejhlubší vděčnosti oslavil všechn československý lid slavný den výročí historického okamžiku osvobození Rudou armádou před pěti lety.

Ve své vlasti jsme v tuto dny přivítali a oslavili naše nejbližší a také nejdražší přátele a spojence v čele s náměstkem předsedy Rady ministřů SSSR maršálem Sovětského svazu N. A. Bulganinem, který jménem sovětské vlády a Ústředního výboru Všeobecné komunistické strany (bolševiků), jménem sovětského lidu, sovětských branných sil a jménem J. V. Stalina tlumočil všem pracujícím lidem Československa blahopřání k oslavě pátého výročí osvobození naší republiky od německo-fašistických okupantů.

Z projevu drahého sovětského hosta a všech ostatních vedoucích jednotlivých delegací jsme si znova a radostně uvědomili dovršení nesmrtelného osvobození dila Sovětského svazu. Oslavy této památné chvíle pak jen znova a ještě důrazněji ukázaly, jak nerozlučně je spjat osud našich svobodných národů s národami Sovětského svazu a národy lidových demokracií. Jen zásluhou hrdinné Sovětské armády a gigantickým výpětím sil všeho sovětského lidu ve válce se stalo, že ve dnech slavností mohly pochodovat statisíce radostních a svobodných Čechů a Slováků po ulicích, kde před pěti lety byly sváděny vražedné zápasy s fašistickými okupanty. Den ode dne jasněji tak před zrakem každého našeho občana vyvstává jedinečný historický význam 9. května 1945 a velká nehyboucí zásluha sovětského lidu a jeho vůdce generálissima Stalina o naše národy.

A ještě názorněji vynikne, co pro nás znamenal 9. květen 1945 a naše nejužší spolupráce se Sovětským svazem, srovnáme-li osud naší vlasti s osudem zemí západní Evropy. Také ty země byly hlavně zásluhou hrdinského boje sovětského lidu zbaveny hitlerovské okupace. Ale na jejich půdu nevstoupila vojska sovětská, nýbrž vojska imperialistická, která nedovolila, aby národy těchto zemí si mohly zařídit svůj život podle své vůle. Naopak, upadly do nové poroby právě těch, kteří se chopili hitlerovských snů a snah po světovlídě.

Proto dnes lépe než kdy předtím chápeme, že docela jinak by byl vypadal osud naší republiky a našeho pracujícího lidu, kdyby nebylo vitézství Sovětské armády. Kde by se byla vůbec našla síla, která by byla s to zastavit imperialistické plány zrůdné fašistické reakce, kdyby nebylo bývalo Sovětského svazu, nezměrné obětavosti jeho národů, skvělé armády a jejího vůdce Stalina. A porážka fašistického Německa přinesla naší republice ještě jedno velké vítězství. Z vůle pracujícího lidu

pod vedením Komunistické strany přeměnila se naše republika z buržoazní republiky v republiku lidově demokratickou, která zaručila širokou účast pracujících na správě státu. Stalinská politika respektování svobodné vůle národů vytvořila možnost, aby nás lid vzal vládu do svých rukou, aby jednou provždy skončoval se zrádci a kapitalistickými kořistníky a zahájil výstavbu socialismu ve své vlasti.

Osvobození naší vlasti Sovětskou armádou jako by zárukem uvolnilo všechnu iniciativu naší dělnické třídy a pracujícího lidu. Dnes již není jediného hospodářského obooru, veřejného a kulturního života, ve kterém by v uplynulém čase pěti let nedošlo k převratným změnám. Nás průmysl, který byl dříve v rukou kapitalistů, stal se majetkem národa. Kapitalisté přestali být pány našeho hospodářství, právě tak jako velkostatkáři, kteří ovládali naši vesnice. Tvář dnešní naší vesnice se k nepoznání změnila. Více než třetina veškeré zemědělské půdy změnila majitele v důsledku nové pozemkové reformy, která likvidovala velkostatkářskou půdu a tím i velkostatkářský vliv na naši vesnicu.

V naší výrobě dosáhli jsme v době dvouletého plánu a v prvním roce plánu pětiletého takové výše, k jaké kapitalismus nikdy nedospěl. Plánované socialistické hospodaření, které budujeme, je hospodářství bez krízí

a jejich následků. Naše hospodářské styky se Sovětským svazem a zeměmi lidové demokracie nám umožňují, že na základě zvýšené produktivity práce podstatně zvyšujeme životní úroveň všech vrstev pracujících i venkova, ve stálém a vytrvalém zlepšování svazek dělníků, rolníků, inteligence a středních vrstev městských k zdárnému budování své socialistické budoucnosti.

V závase mezi silami míru a silami války stojíme neochvějně po boku Sovětského svazu a společně s početnými silami států lidových demokracií tvoříme obrovský kontinent, kde již nemohou imperialisté rozhodovat a kde každý jeich úsilí narazí na jednotnou a spojenou vůli po světovém míru. Spolu s tímto mohutným demokratickým a socialistickým táborem vedeným Sovětským svazem, bojují dnes o mír masy všech mírových lidí celého světa.

V kruhu svých přátel nejvérnější se nebojíme budoucnosti. Víme, že se Stalinem a se Sovětským svazem stojíme na správné straně, na straně míru, poctivé práce a tím i na straně své lepší budoucnosti. Naleheslo: Se Sovětským svazem na věně časy!" je mohutným výrazem plánů všeho pracujícího lidu, který s právě letos, při oslavách pátého výročí osvobození, znova a jasně připomněl, kdo je jeho nejbližší a nevětší přítel a záruka pokoje a míru na celém světě.

Povolání pro ženy nevhodnější

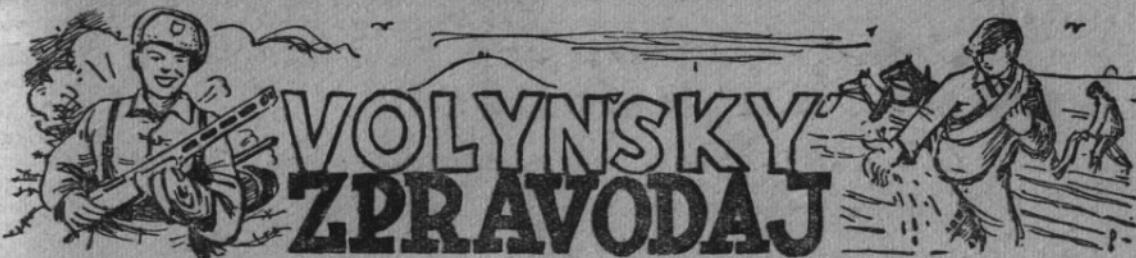
Málokteré povolání je tak vhodné pro ženu jako povolání ošetřovatelky. Dává ženě příležitost uplatnit nejuslechtilější vlastnosti. A poněvadž zdraví patří k nejvzácnějším pokladům národa, možno říci bez nadsázký, že ošetřovatelská práce dává ženě příležitost dokázat vlastenecky činem.

Dnešní ošetřovatelka je nesmírně důležitou pomocnicí lékařů v jejich boji proti smrti. Svou iniciativou a svědomitostí pomáhá zachraňovat nesčetné lidské životy. Svou bědou pěši doplňuje dílo lékařů, které by mnohdy bylo zmařeno vínou pacientovy nevědomosti či nedbalosti. Její činnost není omezena jen na ošetřování nemocných, i když to zůstává jejím hlavním úkolem. Je zapojena i do preventivní zdravotní péče. Uplatňuje se v poradnách, v ozdravovnách, v národním pojistění, ve školní hygieně, ve státní zdravotní správě.

To všechno připomínáme nyní, kdy tisíce dívek se rozhoduje pro své životní povolání. Dívky, jež v této dnech opouštějí školní lavice, měly by se zamyslit nad tím, že právě ošetřovatelské povolání může splnit jejich představy o životě krásném a účelném. Není to fráze, řekneme-li, že ošetřovatelské povolání poskytuje mnoho lidského uspokojení, mnoho radosti z práce. Ošetřovatelka vidí před očima konkrétní výsledky své námy — a již to je záruček, jaký nepocítí na příklad písáka, která opisuje nějaké úřední spisy, aniž znala jejich lidský dosah.

Nutno zdůraznit, že o smírně nová práce ošetřovatelek se stává dnu samozřejmostí. Dnešní ošetřovatelka existenčně zabezpečena a má významnou úlohu v novodobé společnosti. Nemandělem ani mučedníci jako ve starých sladkých románech. Je žena na svém místě, je dělnici na poli národního zdraví! O školení ošetřovatelek je často nesprávně informována studentky, tak jejich rodiče. Protože opakují několik základních informací. Do vyšší školy sociálně zdravotní se hlásí 15 leté dívky po absolvování čtyřleté střední školy. Vyšší sociálně zdravotní škola je čtyřletá a končí závěrečnou zkouškou — maturitou.

Interesentky od 17 do 30 let, které absolvovaly některou odbornou školu (např. obchodní školu) nebo bývalou městskou školu, mohou výjimečně v roce 1950—1951 vstoupit přímo do třetího ročníku vyšší školy sociálně zdravotní a to do věty pro ošetřovatelsky nebo do věty pro dětské sestry nebo do věty pro porodní asistentky. Mohou tudíž obdržet ošetřovatelský diplom již po dvou letech. První dva ročníky vyšších škol sociálně zdravotních tvoří společný studijní základ, teprve ve třetím ročníku začíná zminěné dělení na speciální vědy pro ošetřovatelsky, dětské sestry nebo porodní asistentky. Ve třetím a čtvrtém ročníku je internátní bydlení studentek povinné a bezplatné. Podrobnější informace podá ředitelství nejbližší vyšší školy sociálně zdravotní.

Zprávy svazu

Adáme krajany niže uvedené, aby oznámili ve vlastním zájmu Svazu Čechů z Volyně v Žatci urychleně své dnešní adresy.

Anděl Rostislav, nar. 1919 v Moldavě, posl. bydl. Moldava, Braun Vladimír, 1918 Volkovje, p. b. Volkovje, Bohatý Vladimír, 1926 Libánovka, p. b. Libánovka, Bohatý Bohumil, 1924 Libánovka, p. b. Libánovka, Baťa Vladimír, 1911 Lubín, p. b. Marusa, Bača Josef, 1918 Kurdybaň, p. b. Kurdybaň, Beránková Evženie, 1925 Šepetovka, p. b. Šepetovka, Báčová Anna, 1919 Korabliště, p. b. Korabliště, Coufal Josef, 1910 Dědkovice, p. b. Rovno, Černý Jaroslav, 1908 Moštěnice, p. b. Moštěnice, Čapek Václav, 1922 Moldava, p. b. Moldava, Dvořák Václav, 1923 Špakov, p. b. Mizoč, Dvořák Josef, 1913 Špakov, p. b. Mizoč, Dědek Václav, 1921 Malovaná, p. b. Malovaná, Dvořák Josef, 1908 Čechohrad, p. b. Melitopol, Dušek Josef, 1927 Curkov, p. b. Curkov, Filip Josef, 1886 Přepeř, p. b. Berezno, Fiala Viktor, 1906 Kochanka, p. b. Kochanka, Faltys Karel, 1925 Čechohrad, p. b. Čechohrad, Fisiniuková Marie, 1906 Kozatin, p. b. Luck, Hamáček Václav, 1919 Dembrovka, p. b. Dembrovka, Hokeš Václav, 1923 Vilhelmovka, p. b. Vilhelmovka, Hokeš Václav, 1898 Krásov, p. b. Vilhelmovka, Hruška Karel, 1922 Komárovka, p. b. Komárovka, Hruška Jakub, 1904 Komárovka, p. b. Komárovka, Horník Vladimír, 1923 Noviny, p. b. Noviny, Hajný Jaroslav, 1914 Libánovka, p. b. Libánovka, Hlavatý Mikuláš, 1920 Mirohošť, p. b. Mirohošť, Holubiček Antonín, 1909 Malovaná, p. b. Malovaná, Havryliukova Ksenia, 1907 Kvasilov, p. b. Rovno, Hetflajš Antonín, 1922 Kurdybaň, p. b. Kurdybaň, Hlaváček Vladimír, 1916 Čudnov, p. b. Berestečko, Chalupník Jan, 1901 Čechohrad, p. b. Melitopol, Jiránek Vladimír, 1927 Zálesí, p. b. Zálesí, Jírová Marie, 1924 Teremno, p. b. Teremno, Jona Václav, 1903 Libánovka, p. b. Libánovka, Jiránek Miroslav, 1928 Straklov, p. b. Straklov, Jačík Filip, 1925 Chomout, p. b. Chomout, Jirkovský Mikuláš, 1923 Volkov, p. b. Volkov, Krauza Vladimír, 1912 Ulbárov, p. b. Mirohošť, Kunášek Antonín, 1921 Libánovka, p. b. Libánovka, Kendík Emil, 1902 Niva Hubinská, p. b. Niva Hubinská, Král Jaroslav, 1910 Straklov, p. b. Straklov, Kozák František,

Teremno, p. b. Teremno, Vlk Jaroslav, 1901 Teremno, p. b. Luck, Kovalčuk Václav, 1916 Kopče, p. b. Kopče, Kuchynka Antonín, 1916 Cherson, p. b. Dubno, Koutecký Karel, 1899 Michalovka, p. b. Michalovka, Křesina Josef, 1925 Kurdybaň, p. b. Kurdybaň, Kučera Jindřich, 1923 Kupičov, p. b. Radovič, Krčmová Filomena, 1889 Dembrovka, p. b. Martinovka, Líčimberk Jaroslav, 1908 Dlouhé Pole, p. b. Dlouhé Pole, Miškov Daniel, 1894 Rovno, p. b. Rovno, Matuševský Vladimír, 1921 Český Háj, p. b. Český Háj, Mazánek Antonín, 1898 Staromyslk, p. b. Rovno, Marvinský Antonín, 1909 Volkov, p. b. Volkov, Malý Josef, 1920 Zdolbunov, p. b. Zálesí, Mareš Alois, 1917 Sergejovka, p. b. Sergejovka, Miller Vladimír, 1919 Kopče, p. b. Kopče, Miller Evžen, 1920 Kopče, p. b. Kopče, Milek Leon, 1912 Velký Zítin, p. b. Rovno, Mašovský Antonín, 1907 Šestakov, p. b. Chomout, Prokůpek Jaroslav, 1912 Luck, p. b. Luck, Posledník Vladimír, 1914 Dlouhé Pole, p. b. Libánovka, Bajerová Marie, 1921 Libánovka, p. b. Libánovka, Pajer Vladimír, 1924 Libánovka, p. b. Libánovka, Petrovský Jan, 1919 Ulbárov, p. b. Ulbárov, Pažout Konstantin, 1923 Novostavce, p. b. Novostavce, Poliščuk Metoděj, 1910 Luck, p. b. Luck, Pajer Josef, 1922 Bocáňovka, p. b. Bocáňovka, Petříček Václav, 1907 Podcurkov, p. b. Krasnoarmějsk, Rogentk Miloslav, 1908 Novožukov, p. b. Mirotin, Rezenkranc Rudolf, 1895 Zlenice, p. b. — Rudenková Naděje, 1921 Straklov, p. b. Straklov, Stehlík Slávek, 1923 Jadvípol, p. b. Mirotin, Strad Jakub, 1926 Komárovka, p. b. Komárovka, Slájs František, 1914 Komárovka, p. b. Komárovka, Sláma Josef, 1910 Mirotin, p. b. Český Háj, Sedláček Vladislav, 1911 Ozerany, p. b. Libánovka, Skřivánková Věra, 1923 Straklov, p. b. Straklov, Sarajeva Anna, 1926 Malovaná, p. b. Malovaná, Šramek Václav, 1911 Zvinořodka, p. b. Rovno, Štěpánek Vojtislav, 1913 Teremno, p. b. Mstěšín, Šorma Václav, 1917 Libánovka, p. b. Libánovka, Šut Jiří, 1927 Vilno, p. b. Kvasilov, Šuláková Marie, 1885 Meželiský, p. b. Kustín, Tlustý Vladimír, 1926 Moštěnice, p. b. Vilhelmovka, Tlustý Josef, 1921 Vilhelmovka, p. b. Vilhelmovka, Tucháček Eduard, 1921 Kardešov, p. b. Turbov, Tichá Františka, 1917 Josefín, p. b. Josefín, Toman Antonín, 1922 Ozerany, p. b. Ozerany, Toman Josef, 1920 Ozerany, p. b. Ozerany, Vokráčka Dominik, 1909 Teremno, p. b. Teremno, Vlk Jaroslav, 1901 Teremno, p. b. Lipovec, Vedral Josef, 1923 Senkovičovka, p. b. Senkovičovka, Verner Josef, 1898 Moldava, p. b. Zdolbunov, Zajíc Josef, 1922 Český Malín, p. b. Český Malín.

Různé zprávy

Památník padlým z Novin Českých

Na postavení památníku padlým hrdinům z Novin Českých ve Staňkovicích přispěl MNV ve Staňkovicích částkou 6.403 Kčs, SBS Staňkovice - Tvršice 6.000 Kčs, Vladimír Libovický - Tvršice 1.000 Kčs, Alex. Anděl - Tvršice 1.500 Kčs.

Tímto vyjadřujeme srdečný dík MNV ve Staňkovicích za pochopení a pomoc, kterou nám soustavně poskytuje. Novinští, nezapomeňte též něčím přispět a neopomeňte využít jedinou příležitost k uspořádání sbírky na tento účel. Peněžité částky posílejte na adresu: Svaz bojovníků za svobodu, pokladník Josef Horník, Staňkovice č. 51, p. Žatec. V. L.

Pohotovostní služba veterinární v neděli a ve sváteční dny

Podle nařízení ministerstva zemědělství má být zavedena pohotovostní služba veterinární v neděli a ve sváteční dny též v okrese žateckém.

Rozvrh služby na měsíc květen — červen:

14. května: MVDr Vladimír Horáček, Velká Cernoc, čís. tel. 14,

21. května: MVDr Josef Seifert, Žatec, čís. tel. 746,

28. května: MVDr Rudolf Tošner, Žatec, čís. tel. 311,

29. května: MVDr Otakar Kvapil, Staňkovice, tel. Žatec, čís. 638.

4. června: MVDr Vladimír Horáček, Postoloprty, čís. tel. 157,

11. června: MVDr Josef Seifert, Žatec, čís. tel. 746,

18. června: MVDr Rudolf Tošner, Žatec, čís. tel. 638,

25. června: MVDr Otakar Kvapil, Staňkovice, tel. Žatec, čís. 638.

Pro další měsíce bude rozvrh veterinární služby vždy včas oznámen.

Za referenta:

MVDr Josef Seifert, ř. vet., Žatec

Antonín Svatý

(20. pokračování).

Průkopnická vesnice

Dětem tedy nastala starost ve škole a dorůstající mládež sháněla také trochu zábavy a těšila se na nějakou tančovacíku. Proto se chasa vypravila jednou k zábavě na Bojarku. Tam se blíže poznali dva mladí lidé - Jenda Zajíce a Anička Pitrová. Od té doby se spolu tajně scházivali. Jejich přátelství však se změnilo brzy ve velkou lásku. Dobře bylo, dokud tato lásku byla tajná, hůře však, když se to dozvěděli rodiče Jendy Zajíce.

Protože byli majetní, žádali na synovi, aby jeho budoucí manželka byla též bohatá. Ze v tomto svém rozhodnutí byli důslední, bylo patrné z toho, že když si Jeník namluvil chudé děvče v Čechách, raději prodali všechny svůj majetek a odjeli na Volyně, aby milencům překazili jejich schůzky.

Jeník jako poslušný syn pak následoval pantátu Zajíce na Volyně. Otec se domnival, že jeho syn bude podle jeho příkazu hledat si nevěstu přiměřenou svému majetku. Dokonce již mu otec nevěstu sám našel, a sice dceru pana Macka. Tu se však dozvěděl, že si zamílovával dívku sice hezkou, ale chudou, Aničku Pitrovou. Rádil proto zle, Jendovi vyhrožoval.

Pantátu Zajíce neměl pro jeho hrdost a lakovitou nikdo příliš v lásce, zejména ne průkopníci, zatím co oblibenému Pitroví a jeho jediné dceři Aničce byly by přáli hodně štěsti. Když pak Zajíc vycinil Jendovi, rozběhl se k Pitrovým a tam jim rovněž zle vycinil a vyhrožoval, že nikdy nesvolí, aby se jejich „holka“ dostala k nim na statek. To pojmenování pochopitelně podráždilo Pitru, který jinak s klidem pantátu Zajíce poslouchal a proto i on mu uraženě vmetl ve tvář:

„Copak si myslíš, že je Tvůj Honza něco jiného?“

Protože se vědělo, proč Zajíc odjel z Čech na Volyně, tak mu to Pitr rovněž předhodil a tak po větší hrdce nechal Pitru starého Zajíce na dvoře a sám odešel do chalupy. Pantátu Zajíci pak odcházel za stálého nadávání a vyhrožování.

Pitr byl sice po jeho odchodu rozzloben, protože až dosud o této známosti nic nevěděl, ale pomalu se těšil a sliboval si, že to Aničce rozmluví. Pitrová sice o tom věděla, ale raději před mužem o tom pomlčela. Měla sama svých starostí, neboť právě očekávala děcko.

Když Anička přišla domů, Pitr ji domluval. Anička samozřejmě plakala, matka ji těšila a tak se pomalu dcera utišila. Byl tedy nějaký čas klid, ale ne na dlouho.

Jeník totiž odešel pro lásku Aničky z domova a schovával se u známých. Zatím Zajícoví mysleli, že jej Pitroví přechovávají a tak se jednou statkářka Zajícová vypravila k Pitrovým. Zastihla doma jen matku Aničky, která seděla v síní na stoličce a kojila svého malého synka, který se jí zatížil k jejich velké radosti narodil. Zajícová přiběhla jako věkce a rozpoutala se mezi ženami hádka. Paníma Zajícová popadala pak vědro se studenou vodou a rázem je vylila na novorozenátko, které držela Pitrová na klíně.

Chlapcektu lázeň nevydržel a druhý den se na to skonal. To samozřejmě ještě přispělo k tomu, že se mezi Zajícovými a Pitrovými rozrostla ještě větší nenávist. Proto když pak jednu neděli se

Jeník tajně odhodlal navštívit Pitrovou a žádal je o ruku Aničky, byl zase tentokrát Pitr neobloudný a rozhodně prohlásil, že jemu nikdy svou dceru nedá. Nepomohly prosby milenců a pláč Aničky a proto musel Jeník odejít.

V tu chvíli se zrodila v Jeníkově myšlenka na sebevraždu. Bohužel nebyla to však jenom sebevražda, ale také vražda. Milenci se totiž dohodli, že nemohou-li spolu žít, že tedy raději zemřou. Proto Jeník asi za 14 dnů po svém odmítnutí u Pitru zastřelil nejdříve Aničku a potom sebe. Až tak daleko zasáhla tedy lakovitá pantátu Zajíce.

Bol rodiců Pitrových byl veliký, neboť zůstali nyní sami. Ztratili svoji jedinou dceru a paní Pitrovou stále bědovala, že měli přeci jen raději zůstat v Čechách. Bůh však se nad Pitrovými smíloval a aby utíšil jejich veliký žal, obdaroval je za nejaky čas opět děťákem. To sice bol rodiců poněkud ztíšilo, ale na svoji Aničku nikdy nezapomněl.

Zivot šel zase dále a ruské úřady se po celou dobu o usedlosti na Volyni nestaraly, jako by jich tam nebylo. Nestaraly se ani o školy a o dorůstající děti. Ani v ukrajinských vesnicích nebylo to jiné, tam také školám nevěnovaly velkou pozornost. Většina Ukrajinců byla negramotná.

V Moskovštině však stále dbali naši průkopníci, aby se děti alespoň trochu učily a tak pan Volenec je vyučoval. Když pak onemocněl, nastoupil na jeho místo Mareš. Učil děti způsobem, jak pozdraviti, jak se mají kde chovati. Pak učili abecedu a podpisy, a to jak česky, tak i rusky. I starí se učili psát ruský, aby se uměli alespoň podepsati. Znali již ruskou váhu, pudy, funty, zolotníky a podobně.

Velkostatek Bojarka byl již zlikvidován a paní Národníká, která bydlila v Dubně, odjízděla časem k moři do Oděsy nebo na Krym. V době, kdy dlela v Dubně, docházeli k ní obyvatelé Moskovštiny, donášeli ji vejce, máslo a podobně, neboť jak se doslechl, měla paní Národníká o potraviny nouzi. Také se dozvěděli, že to již není tak majetná paní, jak bývala, neboť advokáti, dohazovači a správcové využívali její důvěru a o většinu jejího majetku ji připravili.

Průkopníci však nikdy nezapomněli na šlechetnou paní a na to, co pro ně kdy vykonala dobrého v dobách, které byly pro ně nejhorší.

Jedou v létě odjela paní Národníká k Odese, ale více se nevrátila. Průkopníci pátrali po ní, ale dozvěděli se jen, že jakýsi cizinec, pravděpodobně Francouz, přijel s jejimi doklady, prodal její zbývající majetek v Dubně. Pak již nikdy nic se o paní Národníké nedozvěděli.

Pak nastala na Volyni doba náboženských tření. S českými osídlicemi přijeli na Volyně i kněží, a to farář Hrdlička, Kašpar a Saska. Byly jim rozdeleny úskeny, vždy několik vesnic. Bohoslužby konaly v největší místnosti, která byla v té které vesnice. I vesničané Moskovštiny jako věřící se těšili na bohoslužby. Moskovština patřila do obvodu faráře Hrdličky, který měl svou faru v Českém Podhradci. Bohoslužby konaly pak každou neděli v jiné vesnici svého obvodu a při té přiležitosti prováděl též oddavky a křtiny.

V tuto dobu čeští osídleni, kterých

bylo již na Volyni mnoho, prosadili svou žádost, aby jim byla povolena samospráva a aby byly v městech zavedeny české úřady. Takový český úřad byl pak zřízen v městečku Dubně.

Nyní však úřad církve pravoslavné začal prováděti tajné agitace a nátlak na české kněze, nabádal osídlence, aby se dali překřtiti na vyznání pravoslavné. Do této agitaci nechali se z nejlepších důvodů strhnouti i čeští faráři. Při každé příležitosti agitovali mezi lidem. Jeden nabádal, aby se lidé dali na víru evangelickou, jeden je lákal na víru pravoslavnou a poslední trval na tom, aby zůstali katolíky.

Po vesnicích se začali obyvatelé radit, co mají dělat. Vyptávali se ukrajinců, ti, vesměs církve pravoslavné, radili jim samozřejmě, aby se dali na víru pravoslavnou, že pak bude mít každý právo, jako kterýkoliv jiný ruský nebo ukrajinský občan. Mladí lidé že pak budou povoláni k odvodu, což se dosud nedělo.

I carští „horodovové“ - četníci radili a přemlouvali Čechy, aby přestoupili do církve pravoslavné. Některí Češi prohlásili, že zustanou katolíky, jiní se zase cokoliv a i kdyby se měli vrátit zpět do Čech.

Nastaly pak i mezi Čechy různice pro přesvědčení. To zavdalo příčinu k tomu, že docházely stížnosti až k vicegubernátorovi Žitomírskému, že se Češi mezi sebou nesnáší.

Ukrajinci se pak divili na Čechy jako na větřele, zbohatlíky a rozvratníky a hlásili, že čí chleba kdo jí, toho musí poslouchati. Proto Češi uznali, že pro klid a mír musí něco podniknouti a dálvali se proto hromadně překřtit na církve pravoslavnou. Rodice přijímali pravoslavné pokřtění i za děti do 14 let. Od čtrnácti roků se pak děti krály samostatně.

Češi udělali dobré, že se dali takto překřtit, neboť nedlouho potom nařídil vicegubernátor, že kdo tak neudělá, ztrácí všecká práva v Rusku, pozvánky na právo kupovati nemovitosti a ztrácí ženostenská práva. To tedy bylo památného roku 1888.

I vesničané z Moskovštiny dali se na Bojarse překřtit a přijali víru pravoslavnou. Věděli, že není vyhnuti a pak si tedy řekli, že není-li vyhnuti, že tak učini. Jejich víru ze srdce a jejich přesvědčení jim tím nikdo nevezme. Bůh je stejně jen jeden. Navštěvovali tedy chrám pravoslavný, ale modlitby měly své, katolické a modlili se česky.

Pak když Češi přijali víru pravoslavnou, nastal opět klid. Vesničce Moskovštine byla povolena škola. K vyučování přidělen byl učitel původem Ukrajinec jménem Sakovskij, který vyučoval ruský jazyk. Působil však tam pouze rok, poté něm byl tam dosazen učitel jiný, původem Čech z Českého Malina Josef Vigner. Vyučoval sice rovněž ruským jazykem, ale dorozumíval se s dětmi jazykem mateřským, českým.

Tohoto pana učitele si děti velmi oblíbily, neboť mezi vyučováním a mimo školu mluvil s dětmi je česky, takže i rodiče měli radost, že se i čeština dělají dobře naučí.

Nyní dařilo se již všem dobré. Obytné budovy i hospodářské byly pekné, prostorné. Okna větší, dvory rozlehle, pekny zahrady a sady, kde bylo hojnosc ovoce. Stromy vysazovaly se jen kvalitně, i ořechy a oříšky, tak zvané turecké, si vysázeli. Ovoce bylo dost nejen pro potřebu rodin, ale i na prodej.

(Pokračování)

17. pokračování.

Dr. J. Folprecht

Byl vyslan nový úředník z Kyjeva na Volyn. Shledal, že ustavení církve husitské nijak nepokročilo a že stav se zhoršil tím, že v tom mezidobí přistěhovalo se mnoho nových osadníků českých, kteří ještě málo zájmu o věci církevní a nesouhlas mezi kněžími, zakládajíce si existenci. Necítili nijakých povinností k českým kněžím a ostatně při rozsáhlosti farností styků s nimi téměř neměli.

Gubernský úředník Voronin ve své zprávě však položil důraz na to, že nejlepší z kněží, Hrdlička, přeložil pravoslavnou katechesi do češtiny, podle ní učí mládež a že takto připravuje půdu k pravoslaví. Ve zprávě projevil se už dřívější názor, aby se utvořila pro Čechy taková husitská organizač, jež by sjednotila všechny Čechy.

A tak se tu stále a stále objevovala stejná chyba: o husitství se mluvilo, nikdo zásad jeho nemohl rádně znát a Hrdlička se pro toto husitství spokojil překladem katechismu pravoslavného do češtiny.

Čeští bratři

Býlo jich na Volyni poměrně málo a jejich vyznání postupem času emigračního u těch, kteří už v cizině byli, se v mnohých věcech přizpůsobilo hlavně evangelíkům. Mnozí z nich ani dobře nerozeznávali rozdíl a ustavení církve z r. 1535 mělo teprve utvořiti českou církev na Volyni. Je pochopitelné, že Čechové pojali nedůvěru nejen v původní zásady církve českobratrské, neboť cítili dobře, že je to jejich česká víra, na jejíž obnovitelské myšlenky byli hrdi a které pro ně byly odznamenem čestství.

Hrdličkova charakteristika českobratrství byla sice velmi ušlechtělá, ale příliš všeobecná a bylo vidno, že podrobnosti a hlavně liturgie a provádění této víry jest pro něho teprve úkolem budoucím. „Veliká mravnost česko-bratrského vyznání záleží v tom, že uznává všechna ostatní křesťanská vyznání způsobilými, spojiti člověka s Bohem a přivést jej k věčné blaženosti“.

Působení mezi Českými bratry bylo vyžadovalo zdůraznění odlišnosti ode všech vyznání u Čechů na Volyni, ale zároveň formálního připojení k hlavě církve pravoslavné, jak na to přímo i nepřímo ukazovala státní správa ruská, pro niž tento požadavek od počátku byl hlavní a nezbytný po stránce politické. To se všeobecně cítilo, ale jestliže měli evangelici na tento požadavek přistoupiti, znamenalo to pro ně změnu radikální, které se evangelici nemohli odvážiti. Proto ani po druhém kvasilovském sjezdu nemohlo dojít k žádánemu vypracování ústavy církve českobratrské.

Starokatolíci

Býlo jich nejvíce v Hlinsku, Kvasilově, Hrušvici, Plosce, Horynhradě, v Zdolbunově a v Ulbárově. Saska přinesl na druhý kvasilovský sjezd méněně pěti set osmdesáti šesti představitelů rodin v tom smyslu, že uznávají starokatolictví za nejbližší pravoslaví. „Chceme zůstat věrní staré dobré víře našich praotců Čechů a také věrní národní církvi, kterou hlasali svatí bratři Cyril a Metod na Moravě a v Čechách v r. 863... Katolická národní česká větev jest a chce býti nerozlučnou součástí všeobecné církve... a uznává to, co bylo stanoveno na prvních církevních sněmech... Bude se podle možnosti držet staré liturgie západní církve. Výklad liturgický bude se konati českým jazykem...“

Až potud prohlášení Saskovo, které podal dne 30. září (12. října 1881) generálnímu gubernátorovi, je věcné a čestné. Ale jinak zabírá Saska až do nechutnosti, jimiž mohl se státi poslední přičinou ke konečnému energickému zakončení této nikoli už náboženských, nýbrž kněžských sporů. Stěžuje si totiž do českobratrství, které podle jeho mínění se sestavilo z evangelíků a liberálů a pode jménem svobody víry hlásá plnou libovůli ve víře a mravnosti. České bratry starokatolíci prohlašují za nepřátele Ruska. Jsou přesvědčeni, že starokatolictví nejlépe odpovídá podmínkám,

které byly vládou ruskou Čechům dány při příchodu do Ruska.

Je škoda, že prohlášení Saskovo se zvrhlo takovýmto, vlastně už osobním způsobem. Jinak je zřejmo, že Saska asi nejlépe chápala postavení Čechů vzhledem k stavu politickému i náboženskému, v němž byli.

Je při tom na uvázenou, že Saskovi vznikly z tohoto prohlášení u vlády veliké nepříjemnosti. Generální gubernátor nařídil v říjnu r. 1882 rozsáhlé vyšetřování o sbírání podpisů tohoto prohlášení, na základě kterého Saska byl zmenšen plat, kterýžto rozsudek změněn ve výstrahu a připojeno, že neshoda jeho s výsledky kvasilovského soboru záleží v tom, že „nepochopil náboženské náladu většiny Čechů.“

Saska se však držel stanoviska porady v Kyjevě r. 1879, kde pro Čechy položena za základ dogmata starokřesťanská a tato liturgie se má zachovati; učiti se má z pravoslavného katechismu do češtiny přeloženého.

Saska byl hlavně od r. 1879 přesvěden o tom, že lépe než na těchto zásadách nelze vyhověti vládě ani pravoslaví, ovšem při zachování českého jazyka.

To bylo v době, kdy byly skládány ještě veliké naděje do působení Hrdličkova ve věci „české konfese“.

Saska hned v době příchodu na Volyn požádal pravoslavné církevní úřady, aby byl přijat mezi kněze pravoslavné. Nebylo mu vyhověno, neboť se oženil jako kaplan, což bylo nepřípustné. Přesto se nikdy nevzdal svého pevného přesvědčení, že starokatolictví je nejlepší z možných náboženských směrů pro Čechy na Volyni a setrval při něm. Bylo blízké a přijatelné pro Čechy, hlavně katolickým vlažně, kterých byla většina; bylo blízké k pravoslaví; odpór k starokatolictví mezi Čechy byl ze slábl, kdyby nebylo rozdíl mezi českými kněžími, cesta k pravoslaví by byla schůdnější a vedla by zachování českého bohoslužebného jazyka, proti němuž v té době nebylo nijakých překážek.

(Pokračování)

Popisy českých osad na Volyni — Česká Sklín

Josef Foitík:

Jako u mnoha volyňských osad, tak také v České Sklini nezachovaly se žádné písemné záznamy o vzniku a životě obce. Ze však byla založena mnohem později než první české volyňské obce, žije ještě, ač ne četně, pamětníci prvních let života této obce a proto bylo možno sestavit tento více méně přesný popis. Kdo z občanů České Skliny by měl k tomuto popisu nějaké připomínky, nechť je laskavě zašle redakci Vérné stráže.

1. Název obce. Úřední pojmenování dle polské a ruské výslovnosti znělo „Šklíny“. Češi si však totiž jméno učinili výslovějším a jmenovali obec „Sklín“ a na rozdíl od sousední obce ukrajinské téhož jména dostala česká obec přídavné jméno „Česká“.

O vzniku pojmenování kolují tyto pověsti: V dávných dobách na některém z okolních kopců se prý vyrábělo sklo a tento kopec dostal jméno „Šklana hora“, od něhož obec, která zde vznikla, dostala jméno Šklíny. Česká obec, jež zde byla přistěhoválymi Čechy založena, byla nejdříve jmenována Sklinskou kolonií, až teprve o něco později vzniklo její konečné pojmenování.

2. Doba založení obce. První čeští osadníci přišli do Skliny v r. 1881. Již před nimi zde existovala část osady, kde byl nyní severní konec vesnice, osídlena německými kolonisty, kteří zde pracovali v lese. Od jejich usedlostí na jih rozbíhaly se do daleka široká panenské lesy, netknuté ještě dřevorubcovou sekrou.

3. Zakladatelé obce. Z původních zakladatelů České Skliny jsou známa tato jména: František Holas, Josef Janko, Jan Matouš, Svejkář, Jan Veselý, Josef Strnad, Václav Fádrhonc, Antonín Anděl, Josef Reřicha, Jan Záček, Josef Brix, Josef Havelka, František Havelka, Jiří Vašta, Votava a František Malý. Mezi nimi na vůdčí místa jako hlavní pracovníci při zakládání obce se brzy dostali František Malý, František Havelka, Jan Veselý, Josef Janko a Jan Záček. Jak poznáme z dalšího vyprávění, měli často dosti pernou práci, než poměry v obci byly urovnány tak, aby s nimi osadníci mohli být spokojeni.

4. Josef Janko se přistěhoval na Volyni z obce Vitějeves, okres Polička, kraj Chrudim. Matouš a Havelkové pocházel od Jičína. Původ ostatních není již dnes možno zjistit. Všichni se však přestěhovali do Skliny od Dubna, kam původně přijeli. V okolí Dubna však již byla většina pozemků rozprodaných a ty, které ještě k prodeji byly, měly cenu již značně vysokou. Proto těmto rodinám nezbývalo nic jiného, než se pustit dále na západ, kde bylo ještě velké množství velkostatků a hlavně lesů, jež se daly dosti lacino zakoupit.

5. Rozloha obce. Zakladatelé

po svém příchodu zakoupili asi 220 morgů lesa. Tento les patřil německému šlechtici Rauovi, který v těchto končinách Volyně měl četné a rozsáhlé majetky. Sám bydlel se svou rodinou v Kyjevě a jeho majetky spravovali správcové. Sám Rau, který byl nějak spřízněn s carskou rodinou Romanovců, se zde vůbec neobjevoval a tak správcové a jejich šařáti a různí poradci byli zde neomezenými pány. Správcem majetku Skliny byl Polák Lipski, avšak skutečným vedoucím, bez jehož vědomí se zde nic nestalo, byl Žid, známý pouze pod jménem Herško, nájemce dvorského mlýna ve Sklini.

Bыlo samozřejmé, že při koupi pozemků českými osadníky musel Herško dělat nejméně prostředníka a dohazovače. Ve skutečnosti celou kupu tak zamotal ve svůj prospěch, že záloha, kterou Češi na majetek zaplatili, musela být placena ještě jednou. S tím samozřejmě bylo hodně nespokojenosti a věci došly tak daleko, že František Malý se vypravil na cestu do Kijeva k majiteli pozemků. Toho se ovšem Herško zalekl a ve svých kejklech ustal, takže ze zamýšlené cesty do Kijeva sešlo. Herško se potom dlouhý čas Čechů obával, aby se mu nepomstili. Nic se mu však nestalo a po letech se na celou aféru nadobro zapomnělo.

6. Stavby. Byly zde pouze dřevěné, poněvadž zde byl nadbytek krásného stavebního materiálu.

7. Cena pozemků. Při zakoupení Skliny byla smluvěna cena jednoho morgu (byl to tehdy les) na 15 rublů zlatem, při čemž 3 ruble byly zaplacený zálohou a 12 rublů mělo být spláceno „Christiánské“ bance (během 40 let).

O několik let později přikoupili zde Češi další pozemky od uvedených již na začátku Němců. Před první světovou válkou bylo zde již v držení Čechů na 600 morgů půdy a před druhou světovou válkou české půdy bylo celkem 950 morgů. Přiměřeně stoupala samozřejmě cena. Před první světovou válkou se platio za jeden morg asi 120,- zlatých rublů. Obec čítala 45 českých rodin, všech hospodářství zde bylo 50.

8. Život obce před první světovou válkou. Tady se vrátím až do doby založení obce. Jak už bylo uvedeno, zakoupili zakladatelé pro budoucí obec les, který bylo třeba nejdříve vymýt. Poněvadž zde nebylo naprostě kde bydlet, přijeli sem nejdříve jen sami muži a své rodiny ponechali prozatím u svých známých nebo přibuzných v okolí Dubna. Sami se zde stěnali v narychlo zhotovené zemljance a dali se do práce. Získávaly se malé kousíčky pozemků, na nichž se postupně při vzájemné pomocí stavěly další zemljanky. Potíž byla s

vodou, neboť zde nebyl žádný potok a tato se musela v prvé době brát z nedaleké „louže“. Proto také brzy bylo započato s kopáním studny, v níž se voda objevila teprve v hloubce 36 metrů (18 sáhů).

Velká starost byla s dřívím, které bylo získáno myčením lesa a jež nebylo doslovně kam podít. Do nejbližšího města — Horochova — bylo asi 15 km. Kromě toho Horochov byl tehdy malým, špinavým městem a vzhledem k tomu, že v okolí bylo a množství lesů, nebyla v něm o dřívě nouze. Kdo chtěl proto prodati zde fúru dříví, musel si na to hodně přivstat, aby přijel s dřívím do města hodně brzy. Když dříví prodal, dostal za fúru 20 kopějek. Za to se nakoupilo něco nutného pro domácnost. Za bochník chleba, z něhož čouhal sláma, bylo nutno zaplatit 15 kopějek. Často se však také stalo, že dříví bylo ve městě dost a tak se jednoduše za městem shodilo na hromadu a jelo se domů s prázdným vozem.

Většina dříví se musela spálit na hromadách nebo některí krajané jej spalovali v milířích na kovářské uhlí, za nějž se dalo stržit o něco více peněz.

V lesích zde bylo hodně různé zvěře, mezi ní také vlků a divokých vepřů. Oboji tato zvěř působila značné škody; vlcí tím, že ohrožovali domácí zvířata a vepří tím, že rozrývali první malá polička, s velkou námahou osetá. Vlci byli tak směli, že slí až k samým zemljankám a doráželi na dveře chlévů a chlévků. Také napadli v noci na pasoucí se koně. Poněvadž zde po určitou dobu řádila tlupa koňských zlodějů, byli koně na poli poutáni železnými pouty. Stalo se jednou, že kůň v obraně skočil po vlkovi přednáma nohama a to tak šťastně, že jej dostal pod železné pouto. Tak vlka držel až do rána přimáčknutého k zemi, až jej hospodář ráno dorazil.

Krajan František Holas založil ve Sklini kovářskou a zámečnickou dílnu, která se brzy rozrostla v malou továrnu na hospodářské stroje a slévárnu. Ku konci bylo v ní zaměstnáno až 16 osob. Co však bylo důležité, že v této dílně se vyráběly také myslivecké pušky a tak se stalo, že brzy byla takřka celá obec vyzbrojena bezvadnou zbraní. To mělo značný význam, poněvadž byla nemilosrdně ničena dravá zvěř a škodná a pak také se sem neodvážovali lupiči, kteří měli brzy před Čechy značný respekt. Továrna ještě před první světovou válkou zanikla. Jako prototypní myslivec vynikl Albert Tvrď, který lovil s takovým úspěchem, že v době, kdy byl ještě nedostatek domácího masa, po dlouhou dobu zásoboval divočinou četné rodiny.

Dokračování přísl.

(19 продолжение)

За столом Сидора Артемовича удивила колбаса, которой мы угостили гостей. Тут и „московская” и „краковская”, и „чайная”, тут и сосиски, и окорока.

— Откуда така добра колбаса?
— Сами делаем, Сидор Артемович.

У нас к тому времени действительно наладилось производство колбасы. Но не ради роскоши или прихоти мы занялись этим делом: разведчики уходили из отряда на неделю или две; несколько человек постоянно дежурили на „маяках”, им надо было питаться, а заходить в села за продуктами не разрешалось. Что можно было им дать с собой, кроме хлеба? Вареное мясо быстро портилось, и люди жили впроголодь. Производство колбасы явилось блестящим выходом из положения. Нашлись у нас такие специалисты-колбасники, что любая фабрика позавидует. Все это я и рассказал Сидору Артемовичу.

Часа через два, когда мы еще сидели за столом, появилась целая группа ковпаковцев.

— Товарищ командир Герой Советского Союза! — обратился один из них к Ковпаку. — Разрешите обратиться к полковнику Медведеву.

— Разрешаю, — ответил Ковпак.

— Товарищ полковник, мы пришли к вам с просьбой обучить вас делать колбасу.

Оказывается, пока мы сидели и закусывали, Сидор Артемович послал связного с запиской к своему начальнику хозяйства, чтобы тот выделил людей для обучения их колбасному искусству.

„Соединение Ковпака ушло дальше по своему маршруту.

Перед его уходом мы выработали специальный код и условились о расписании для радиосвязи и вызывных, чтобы взаимно информировать друг друга о наиболее важном, что могло помочь обоим отрядам.

Д. МЕДВЕДЕВ
Герой Советского Союза

Фаэмездие

Эрих Кох... Пауль Даргель... Герман Кнут... — эти имена были хорошо известны в Западной Украине, временно захваченной гитлеровцами. Главари гитлеровской шайки со своими подручными грабили, душили, уничтожали все живое на украинской земле. Одно упоминание этих имен вызвало содрогание и ненависть. С их именами связаны застенки и виселицы, рвы с заживо погребенными, грабежи и убийства, тысячи и тысячи погибших ни в чем неповинных людей.

Эрих Кох, являясь одновременно рейхскомиссаром Украины и гауляйтером Восточной Пруссии, бывал в Ровно только по нескольку дней, наездами, а остальное время проводил в Кенигсберге, где у него были собственные заводы и фабрики. Пауль Даргель, правительственный президент, заместитель Коха по „политическим делам”, почти безвыездно находился в Ровно. Лишь время от времени он летал в Киев, Николаев, Днепропетровск или другие города, чтобы на месте направлять „деятельность” своры гитлеровских правителей. Руководство сетью националистических банд исходило тоже от Даргеля.

Николай Иванович Кузнецов уже давно готовился совершить акт возмездия над гитлеровскими главарями на Украине. В начале сентября, в течение нескольких дней, мы подробно обсуждали план его действий.

Перед уходом из лагеря, прощаюсь со мной, Кузнецов передал мне запечатанное в конверте письмо.

— Это на всякий случай. Сберегите, — сказал он и, пожав мне руку, быстро ушел.

Я посмотрел на письмо.

На конверте было написано только четыре слова: „Вскрыть после моей смерти”.

Валя Довгер к этому времени

уже работала в рейхскомиссариате. Она должна была изучить распорядок дня Даргеля: когда он приходит на работу, когда уходит, все его приметы. Это поручение Валя тщательно выполнила. Она рассказала Кузнецову все подробности, даже провела его по маршруту, где обычно проходил Даргель. При этом сказала, что Даргель ежедневно выходит из рейхскомиссариата в 14 часов 30 минут и при нем всегда адъютант с кожаной папкой красного цвета. Самого Даргеля Николай Иванович видел только раз на параде, когда тот выступал с речью, и надеялся на свою память.

Это было 20 сентября. Шофер ровенского гебитскомиссариата военнонопленный Калинин предоставил Николаю Ивановичу новеньющую легковую машину „опель-капитан” — личную машину гебитскомиссара.

На эту машину за шофера сел Струтинский, одетый в форму немецкого солдата, и Кузнецов — все тот же лейтенант Пауль Зиберт.

Даргель жил в особняке на одной из главных улиц, которую немцы называли „Шлосштрассе”.

На этой улице жили только высшие немецкие чиновники. Там не разрешалось ходить украинцам и полякам. Только немцы могли здесь появляться.

В полной готовности Кузнецов и Струтинский поехали на машине по маршруту, где ходил Даргель. Время было выбрано такое, когда Даргель должен был идти из рейхскомиссариата в свой особняк. Успех решала минута.

Стоять на улице с машиной и ждать было рискованно. У особняка Даргеля постоянно дежурил один фельдшандарм. На улице Шлосштрассе их было несколько. Кроме того за две минуты до выхода Даргеля из рейхскомиссариата появлялись жандармы в чине фельдфебеля и агент гестапо в штатском. Они шли впереди Даргеля, просматривая, нет ли чего подозрительного. (Продолж. след.)

Dne 10. května t. r. uplynuly čtyři roky od doby, kdy dotlouklo srdce našeho milovaného syna **Vladimíra Ráži**, nar. 19. 8. 1923 v Sedmidubech na Volyni. Zemřel tragickou smrtí při návratu do vlasti v Mukačevě. Byl pochován kamarády a kamarádkami v Užhorodě. S žalem v srdečích a se slzami v očích vzpomínáme a posíláme ti na tvůj hrob v dálí kyticí svých vzpomínek.

Rodiče, bratr s rodinou a příbuzní.

Dne 10. května t. r. uplynul rok od doby, kdy nás navždy opustil náš drahý manžel, otec, švagr a strýček **Josef Šlanhof**. Zemřel tiše po těžké nemoci. Spi sladce v rodné zemi, za kterou jsi jako volyňský Čech bojoval v I. a ve II. odboji. Budí Ti země česká lehkou. Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi. My nikdy nezapomeneme. V hlubokém smutku vzpomínají manželka a děti.

Hledá se Věra Rysová z Horodka, okr. Rovno. Nechť se ohlásí na adresu Helena a Alex. Teršlovi, Heřmanovy Šejty 266, okr. Vrchlabí.

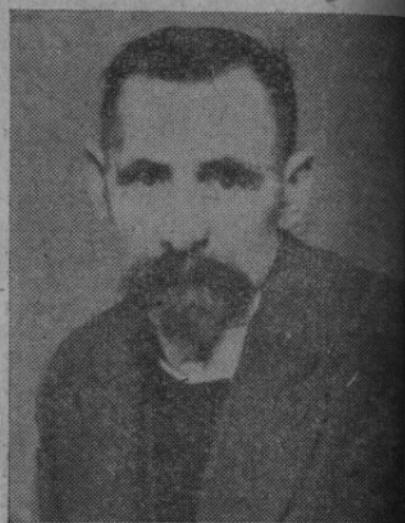
Věrná stráž vychází jednou týdně. Vydává Svaz Čechů z Volyně nákladem vlastním. Odpovědný zástupce listu redaktor Jaroslav Chudoba, Red. a admin.; Žatec, nám. dr E. Beneše 155, tel. 550. Tiskne „Svoboda“, filiálka v Žatci, telefon č. 374. Používání novinových známkov povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů v Praze, č. j. IA - Gre - 2372 - OB. Dohlédací poštovní úřad Žatec. Předplatné na rok 1950 je 150 Kčs. Kontak pošt. spořitelný č. 728.301 — Okresní spořitelna a záložna Žatec a Svaz Čechů z Volyně č. 10268.

S nezmenšenou bolestí a se slzami v očích vzpomínáme památky našeho drahého syna Václava Stránského, nar. 1. 1. 1942 v Leduchovce, okr. Rovno na Volyni. Odešel z kruhu naší rodiny dne 14. ledna 1950. Zejména tvého mladého života předčasně zlomeného a posíláme ti do tvého hrobečku přání lehkého odpočinutí. Rodiče, bratr, babičky, dědeček, bratranci a příbuzní.

Vzpomínáme se stále stejnou bolestí, že daleko od domova ve Vasilkově, Kijevská oblast, zemřel můj drahý syn Vladislav Kulhánek ve věku 26 let. Tvůj mladý život byl předčasně přerušen a tím větší je má bolest. Nikdy nezapomenu, i když tvůj hrob zůstal zapomenut v dálí. Matka Alžběta Kulhánková.

Dne 6. května t. r. dožil se náš milý tatínek a dědeček **Jan Foitik** 70 let. Do mnohých dalších let hodně spokojenosti a zdraví mu přeje syn Josef s manželkou Antonií, Ludmilou a Vladimírem, vnuci.

Blahopřání. V červnu t. r. se ve zdraví, svěžesti a spokojenosti, která je radostným výsledkem života, naplněného odříkáním, prací a lásku dožil náš drahý dědeček **V. Němcák** svých 66. narozenin. a drahá babička Němcáková 60. narozenin. Kéž všemohoucí Bůh sešle Vám své požehnání a dopřeje Vám ve zdraví vysokého stáří pro radost nás všech!

Rodina B. Doležala.

Budujeme sociální fond

Josef Palla, Újezd u Mohelnice, zaslal 800 Kčs na soc. fond. Srdečně děkujeme.